5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 240 — 6 PAGINI — IGGB — Luni 1 Septembrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: Lei 3 luni 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 bani 50
Idem pag IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11. Brezoianu. 11

ROMÂNIA — BIBLIOTECA CENTRALĂ

București, 31 August 1914

O POSIBILITATE CE SE ÎNTREZĂREȘTE

Deși nu s'ar putea încă nici acum prevedea cu siguranță sfârșitul marelui război european, totuși evenimentele par a se desemna într'un chip ce lasă putința unor pronosticuri mai puțin vagi decât la începutul acestei conflagrații.

Fapt este că atacurile cari trebuiau să fie fulgerătoare din partea aliaților germani, n'au putut merge cu repeziciunea proiectată, — și aceasta însemnează foarte mult pentru rezultatul final al luptelor angajate. Le trebuia aliaților germani o acțiune repede, mai ales din cauze economice. Acestea fac, în adevăr, având în vedere situația geografică a Germaniei și Austro-Ungariei, ca aceste două state să fie în imposibilitate de a susține un război mai prelungit, chiar dacă armele lor n'ar fi înfrânte, ci ar putea continua să se țină în luptă.

Izolarea Germaniei pe mare, rezistența puternică a francezilor, ofensiva tot mai înaintată a rușilor, — toate acestea fac ca cu oarecare probabilitate să se poată prevedea o cădere la pace nu tocmai atât de depărtată cum s'ar fi putut crede până mai erî. Căci nu va fi oare de ajuns să se evidențieze zădărnicia unor noi sacrificii de vieți omenești, peste acelea destul de jalnice de până acuma, pentru ca să revină și să se sălășluiască în mințile conducătorilor de popoare, judecata cea potolită, cruțătoare de alte noi și mai mari nenorociri?

Să zicem că s'ar putea ajunge la o fază a războiului, când combatanții de o parte și de alta să-și poată zice, și să-și zică: nu ne putem răpune nici unii nici alții, — să ne oprim aci și să stăm la înțelegere în bună pace... De ce oare așa ceva n'ar fi cu putință? — In tot cazul pentru binele și vredinicia omenească ar fi de dorit.

Este încă de sigur prea de grabă pentru a putea afirma o asemenea eventualitate. Tot ce puem spune deocamdată, e că ea se poate întrezări, având în vedere în deosebi constatarea că înfrângerile repezi cu cari s'a calculat nu s'au produs, și că rezistența, din toate părțile, este statornică.

Intr'o astfel de situațiune poate sta și stă neclintită și neutralitatea noastră, întemeiată pe aceiași hotărire unanimă a conducătorilor partidelor politice, și pe acelaș asentiment obștesc al țării.

Intrebarea, dacă această neutralitate se va putea menține până la sfârșit, începe și ea, treptat cu mersul evenimentelor, să dobândească un răspuns mai mult afirmativ, ceeace să sperăm că nu va fi spre nicîun rău pentru noi, că nu ne va depărta adică de la sfătuirea de pe urmă, când se vor alege așezările cele noi de după război.

Cu cât această sfătuire va avea să urmeze mai curând, cu atât mai bine pentru toată lumea, și pentru noi. Ușurarea obștească ce va rezulta, va fi ca un aer de reîntinerire ce va respira omenirea întreagă.

RAZBOIUL EUROPEAN

- Serviciul nostru telegrafic -

Prizonieri francezi lucrând la linia ferată dela Schleissheim, lângă München

Din Sinaia

— Dela trimisul nostru special —

Sinaia, 29 August

Primul ministru a avut azi o conferință cu d-l Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat.

*

D-na și d-l Disescu au luat azi dejunul la Castelul Peleș, unde au fost invitați de M. S. Regele.

Predarea unor vagoane

A produs aci mare vâlvă știrea că guvernul ar fi permis ca să treacă în Ungaria cele 300 vagoane austriace, pe cari austriacii le-au adus la noi, ca să scape de a fi luate de armata rusească, când a ocupat Cernăuți.

Bărbații politici pe cari i-am putut consulta încă astă seară, mi-au spus că, dacă știrea este adevărată, aceasta ar fi o călcare a neutralității care ar putea să ne facă să pierdem avantagiile neutralității. Aceiași bărbați politici susțin că sau nu trebuiau primite vagoanele, sau trebuiau reținute până la terminarea războiului.

Pe de altă parte aflu că, din sursă guvernamentală se susține că aceste vagoane erau în tranzit pe la noi, cum mai sunt și altele, și că ar fi contra principiilor dreptului internațional, ca noi, cari nu suntem în stare de război, să le reținem, cu atât mai mult, cu cât ele au fost aduse pe teritoriul românesc cu ocazia evacuăreî teritoriului bucovinean, înainte ca armata rusească să pătrundă în Cernăuți.

Mi se afirmă însă în acelaș timp, că Rusia considera aceste vagoane ca o pradă de război, pentru că ele se aflau pe teritoriul cucerit, și în momentul când a trimes să le ia, Austria le trecuse pe teritoriul românesc. In aceste condițiuni ele ar fi trebuit să fie reținute până la terminarea războiului.

După unele informațiuni ce am, ministrul Rusieî la București ar fi informat chiar guvernul nostru de modul lor de a vedea.

Știrea aceasta, după cum am spus, a produs senzație. Ea a fost foarte viu discutată azi de cercurile politice, și părerile asupra principiilor dreptului internațional în ce privește asemenea vagoane, sunt împărțite.

Cercurile politice opoziționiste așteaptă confirmarea oficială a acesteî știri pentru a se pronunța.

Luptele de pe frontul anglo-franco-german

Azi la castelul Peleș M. S. Regele a primit o telegramă prin care se anunță că lupte înverșunate se dau pe tot frontul anglo-franco-german, dar că până în momentul acesta nu e nici un rezultat precis.

Svonul despre propunerile făcute de Rusia

Știrea publicată de un ziar, că Rusia ar fi făcut anumite propuneri României, se desmint în modul cel mai categoric, în locul cel mai autorizat.

Aceasta nu înseamnă firește că nu e posibil ca într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat Rusia să facă propuneri României, în sensul unei intervenirî. Aceste propuneri însă până în momentul acesta n'au fost încă formulate.

Este adevărat că încă de acum o săptămână circulă versiunea că Rusia ar avea de gând să propue Românieî ocuparea Bucovineî, după retragerea trupelor rusești, și a Transilvanieî.

Aceasta este însă o simplă versiune, pe care nici un fapt n'a confirmat-o, — cel puțin până acum.

I. FERMO

Legenda Neamului

Colo în depărtata zare
De unde soarele răsare,
Unde murmură ne'ncetat
Al Istruluî val spumegat,
Se'ntinde o mândră câmpie,
O țară ce 'mi-e scumpă mie,
Frumoasa Românie!

Aci, în veacurî legendare
Tracia-un popor viteaz și mare,
Voinicii d'aci, ai noștri moși,
Ce de romanii, ceî setoși
De cucerirî, ca toți păgânii,
Aû fost învinși. Din eî, bătrânii
Ne tragem noi românii!

Prin văi, prin munți, umblând pribegi,
Trăit-am secole întregi.
Treceaû p'aci hoarde barbare,
Pornite din Asia mare,
Cătam prin peșterî adăpost;
In lume n'aveam nici un rost,
Așa, scrisul ne-a fost!

Dar ca acele pietricele
Ce trec miî valurî peste ele,
Tot neclintiți am stat pe loc,
Păziți de soartă și noroc
Și, într'un ceas din cer pornit,
Un viteaz mândru-a răsărit
Și țara ne-a 'ntocmit!

Venirâ turcî, tătarî și hunî
Și slavî din negre văgăunî;
Se năpustirâ să ne sfarme,
Dar Cel de sus, ne dete arme
Ce'n veci vor fi biruitoare
Și ne-a menit să fim sub soare
O stea strălucitoare!

Dușmaniî ne-aû călcat hotare
Iar noî, le-am dat pâine și sare,
Am fost al Europeî scut,
Căcî Cel de sus așa a vrut
Să fim apărătorî de lege.
O, Doamne sfinte, în veci protege
Al nostru neam și rege!

Colo, în depărtata zare,
Din Tisa și până la mare,
Din Nistru până în Banat,
Se 'ntinde un pământ bogat,
O țară ce 'mi-e scumpă mie,
O țândră împărăție,
Frumoasa Românie!

Căpitan A. Gh. Drăghicescu

Războiul austro-sârb

Eroismul soldaților sârbi

Viena, 29. — *Corespondenții Bureau din Viena află din Praga: Ziarul „Boemia" din Praga publică spusele unuî căpitan rănit în luptele de la Șabatz asupra modului de a lupta al sârbilor: Infanteria sârbă este foarte viteză, însă trage rău cu arma: numaî trăgătorii bine încercați și comitagiî sunt aleși spre a trage asupra ofițerilor austriacî. Spre a fi bine acoperiți eî se ascund în frunzișul pomilor. Artileria sârbă este excelentă, ceeace se explică și prin faptul că ea luptă pe propriul eî teren și deci cunoaște fie ce distanță și este foarte sprijinită de populațiune, care arată artilerieî sârbe căile infanterieî austriace. La Șabatz s'a găsit în pimnițele uneî biserici o rețea telefonică, iar cabluri subterane duceau la pozițiunile sârbești.*

Soldatul sârb nu este laș. De sigur mulțî se lasă a fi prinși, dar aceasta orî spre a ne înșela prin depozițiunile lor, orî urmărind scopul de a arunca granate ascunse, și a scăpa pe urmă grație încurcătureî produse. Femeî și copiî iau parte la luptă trăgând asupra noastră orî aruncând bombe. (A. R.)

MUNTENEGRENII

SE UNESC CU SÂRBII

Roma, 28 (sosită 29). — Știrî oficiale din Cetinje afirmă că muntenegrenii după ce au ocupat Giainița, Gorasda și Cozare, au intrat în orașul Foteja și s'au unit cu trupele sârbești lângă Visegrad. (A. T. I.).

AEROPLAN GERMAN CAPTURAT IN FRANȚA

Roma. 28 (sosită 29). —Se telegrafiază din Paris, că un aeroplan german a aruncat câteva bombe asupra orașuluî Troyes, care este astăzî sediul cartieruluî general francez. Gara din Troyes a fost vătămată. Aeroplanul cu pricina a căzut lângă gara Bourges, unde a fost capturat și trimes la Tours. (A. T. I.)

ȘEFII INDIENI LA DISPOZIȚIA GUVERNULUI ENGLEZ

Roma, 28 (sosită 29). — Viceregele Indieî a telegrafiat guvernuluî englez că 700 de șefî indienî s'aû pus la dispoziția guvernuluî imperial. (A. T. I.)

UNDE SE AFLA FLOTA FRANCO-ENGLEZA

Roma 28 (sosită 29). — *Personalul vaporuluî „Sardegna" care a sosit la Veneția din Constantinopol, ne dă informații despre poziția flotei franco-engleze, care s'a împărțit în treî escadre: cea dintâî lângă Dardanele; a doua păzește Canalul Otranto și a treia s'a concentrat înaintea golfuluî Cattaro. (A. T. I.)*

DECORAREA IMPARATULUI FRANZ IOSEF DE CATRE IMPARATUL WILHELM

Viena, 29.— Impăratul Franz Iosef a primit azî dimineață pe ambasadorul Germanieî Tschirsky, care i-a remis, din ordinul împăratuluî Wilhelm, însemnele ordinuluî ce i-a conferit Pentru Merit. (A. R.).

Pe frontul occidental

Inaintarea trupelor franceze

Paris, 27 (sosită 29.— Comunicatul oficial spune că pe aripa stângă situațiunea rămâne multumitoare. De și germanii au primit întăriri, inamicul s'a retras în fața armateî engleze.

La centru înaintarea noastră este încetată însă generală. Pe aripa dreaptă nicî o mișcare. (A. R.).

OPERAȚIUNILE ARMATEI ENGLEZE

— O TELEGRAMA A GENERALULUI FRENCH —

Londra, 27 (sosită 29).— „Gazetta" publică o lungă depeșe a generaluluî French, care istorisește operațiunile campanieî engleze până la 25 August. Dânsul spune că englezii aû luat la 9 August poziținne pe linia Condé-Mons-Binche. French înțelese dela statul major francez că nu mai mult de 2 corpurî de armată germane se aflaû în fața pozițiunilor engleze. La orele 5, în seara de 10 August a primit mult așteptatul mesagiû al generaluluî Joffre că 3 corpurî de armată germane înaintaû asupra englezilor și că alt corp a angajat mișcarea încunjurătoare de la Tournay. Joffre mai spunea că armata franceză dela dreapta celeî engleze se retrăgea. Ca urmare a acesteî știrî, generalul French se hotărî a se retrage într'o poziținne, care se întinde de la Maubeuge Vest în spre Jenlein la Sud-Est de Valenciennes. Câteva ciocnirî aû avut loc în tot timpul nopții. Retragerea s'a făcut cu succes la 11, fiind însoțită de luptă continuă.

In raportul său Franch descrie mai ales bătălia de la Mons, retragerea ce a urmat, confirmă concentrarea germană în scopul de a împresura armata engleză nesprijinită împrejurul fortăreței Maubeuge; descrie retragerile succesive ale englezilor de la 11, 12 și 13 August. Trupele s'au luptat cu un curagiu admirabil, de și istovite de puterî din cauza atacurilor neîncetate. Ziua cea mai critică a fost la 13 August. In zorîî zileî 4 corpurî de armată germane concentrate contra stângeî compusă din corpul II englez și divizia IV. Corpul I englez nu putea da niciî un ajutor de oarece era incapabil de a se mișca. Nu a avut vrême suficientă spre a se fortifica, însă trupele s'au luptat vitejește contra unuî foc teribil. La orele 3 jum. după prânz devenise evident că retragerea era de absolută nevoe. Inamicul a suferit perderî așa de grave în cât nu a putut face urmărirea cu energie. Franch face elogiî speciale comandantuluî Smith Dorrien care a salvat aripa stângă a armateî la 13 August. (Renter). (A. R.).

PIERDERILE ENGLEZILOR

Roma, 28 (sosită 29). — Ziarul „Messagero" primește din Londra știrea, cum că pierderile englezilor se urcă la 15 miî de oameni. Din Anglia au plecat deja 20 de miî de oameni spre a umple golurile. (A. T. I.).

CONFISCAREA VAPORULUI NOORDAM

Copenhaga, 29. — Ziarul *Politiken* află din Londra că vaporul *Noordam* mergând din New-York spre Rotterdam și având pe bord multî rezerviștî germani, a fost confiscat în plină mare și escortat la Queenstown. (Corr. Bureau). (A. R.)

ATACUL contra forturilor franceze dealungul Meusei

Roma, 29. — **Ziarele află din Berlin, că armata germană de sub comanda Kronprinzului Frederich Wilhelm bombardează de erî cu tunurile cele grele de asediu forturile dela Landrecourt la Genicourt, puse la sudul orașuluî Verdun dealungul Meuseî. Atacul artilerieî germane se efectuează cu mare violență. (A. T. I.)**

FRANCEZII ȘI TRIBURILE CATOLICE DIN ALBANIA

Roma, 29.— *Amiralul francez comandantul flotei franco-engleze care încrucișează în Adriatica, a trimes o proclamație mirdiților și celor l'alte triburi din Albania. In această proclamație se amintește că după vechile privilegii consfințite de Capitulațiunî, îî revine Franței cinstea de a ocroti grupul mirdiților, și asigură totdeodată pe toți catolicii din Albania că, fiind puși sub scutul apărător al Franței, nu vor suferi asupriri nicî represalii, dacă se vor păstra neutri.*

Rostul politic și militar al acestuî document e vădit: el țintește să grăbească o înțelegere slavo-albaneză împotriva Austro-Ungarieî. O proclamație, întocmită în limba albaneză și franceză, a fost răspândită din Muntenegru printre triburile catolice albaneze și după cât se asigură din izvor francez, ar fi avut un bun efect. (A. T. I.).

SCUFUNDAREA CRUCIȘETORULUI OCEANIC

Londra, 28 (sosită 29). — **Amiralitatea confirmă că crucișetorul comercial armat Oceanic al linieî White Star Line s'a scufundat erî lângă coasta de Nord a Scoțieî. Perderea este complectă. Toți ofițeriî și echipagiul au scăpat. (A. R.).**

APELUL adresat de ukrainieni poporului bulgar

Sofia, 29.— *Ziarul „Utro" publică apelul pe care ukrainenii l'au adresat poporuluî bulgar. Apelul zice: Bulgaria a fost prima care a trebuit anul trecut să expieze politica eî așa zisă slavă. Această politică curat rusească a atras răpirea Macedonieî de către Serbia. In fața subjugăriî Macedonieî bulgare, Bulgaria nu trebue să stea la îndoială de a jertfi toate puterile eî pentru a face să piară minciunile panslaviștilor din Rusia. Rusia urmărește sub mantaua unității slave scopul de a supune pe toți slavii și a-î face să sufere aceiași soartă nenorocită, pe care o sufer și alte popoare cari aû avut nenorocirea de a cădea sub dominațiunea rusească. Apelul deplorâ soarta Ukraineî subjugate de Rusia și adaogă: Isbânda Rusieî în războiul actual ar fi isbânda absolutismuluî asupra democrației și civilizațiunî europene și ar prelungi servitudinea multor popoare slave. In această luptă sfântă în contra dominațiunii ruse suntem alături cu voî și cu popoarele austriace și germane. Federațiunea pentru liberarea Ukraineî urmărește pregătirile voastre pentru regularea socotelilor cu Rusia și pentru înțelegerea cu România și Turcia. Sperăm că armata voastră glorioasă va înscrie încă odată pagini strălucite în istoria voastră. (A. R.)*

Pe frontul oriental

O nouă victorie A TRUPELOR RUSEȘTI

***Petrograd, 29.* —Trupele ruse au isbutit să taie aripa stângă a trupelor austriace cari operau în raza Tomaszow-Ravaruska. (A. R.)**

LUPTELE DE LÂNGA LEMBERG

Viena, 29. — Corespondentul de războiu al ziaruluî „Reichspost" trimite telegrama următoare: Pe teatrul de războiu de la Nord contraofensiva noastră lângă Lemberg este în plin curs și a adus o bătălie care se desfășoară într'o serie de marî lupte zi și noapte, în modul cel mai crâncen. De și rușiî aparpretutindeni în număr mare și arată o mare tenacitate ofensiva noastră, grație abnegațiunii și avântuluî trupelor noastre, înaintează încet însă necontenit. (A. R.).

AUDIENȚA LA ȚAR

Tsarskojeselo, 29. — *Impăratul a primit în audiență pe președintele Dieteî Galițieî, Dudikevici. (A. R.)*

Suprimarea capitulațiunilor

RASPUNSUL AMBASADELOR

Constantinopole, 28 (sosită 29). Orele 7 seara. — *Nota de răspuns identică a ambasadelor relativ la suprimarea capitulațiunilor a fost deja remisă de patru ambasade. Nota zice:*

„Am onoare de a face cunoscut Alteteî Voastre că am primit scrisoarea sa de la 9 curent, prin care binevoește a mă informa despre deciziunea luată de guvernul imperial de a suprima capitulațiunile în Turcia cu începere dela 1 Octombrie. Nu voiu lipsi de a aduce această deciziune și considerentele pe cari ea se întemeiază, la cunoscința guvernuluî meu, însă cred de pe acum că trebue să atrag atențiunea, în contrazicere cu începutul expunerii A. V., că regimul capitular, așa cum el funcționează în Turcia, nu este o instituțiune autonomă a Turcieî, ci rezultatul unor tratate internaționale, acorduri diplomatice și acte contractuale de diferite feluri.

Acest regim deci n'ar putea fi modificat în nici una din părțile luî și cu atât mai mare cuvânt n'ar putea fi suprimat în totalul luî de către guvernul otoman de cât în urma uneî înțelegeri cu puterile contractante. In lipsa uneî înțelegeri conforme cu realitatea, înainte de 1 Octombrie, între guvern și propriul meu guvern, mă voiu afla în neputință de a recunoaște forța executorie, cu începere de la acea dată, a deciziuniî unilaterală a Porțeî. (A. R.).

SCUFUNDAREA UNUI VAPOR

Londra, 29.— Se comunică din Vrach că vaporul englez *Ottawa* s'a scufundat probabil din cauza uneî mine, în Marea Nordului. (Corr. Bureau). (A. R.)

De ce a provocat Germania actualul război european?

Filosofă era convinsă că va avea o victorie fulgerătoare. — Convingerea aceasta se bizuia: pe neîn elegerile politicei interne franceze, nepregătirea militară a Franței și Rusieî, neutralitatea Angliei, concursul Belgieî și al Italieî, și o agresiune chino japoneză în extremul orient împotriva imperiului rus.—Toate așteptările înșelate printr'o întorsătură contrară a evenimentelor.

Intreg planul de ofensivă al Statuiui-major german trebue modificat

Paris, 7 (20) August.

Din articolele noastre precedente, s'a putut vedea cine poartă vina actualuluî războî, fără seamăn în istorie.

Dacă la temelia întreguluî conflict se află Serbia și ultimatul austro-ungar, vina adevărată o poartă Germania și conducătorii eî. Cei de la Ballplatz n'ar fi avut niciodată curajul să dezlănțuie furtuna actuală fiindcă îșî dau perfect seama de subrezenia monarhieî habsburgice, — dar numaî șoapta venită de la Berlin i-a încurajat să meargă înainte pe drumul prăpăstios pe care aû apucat din primul moment.

Notele diplomatice, date în *Cartea albastră* a guvernuluî englez, pe care le-am reprodus într'o precedentă corespondență, dovedesc până la evidență cine poartă vina războiuluî de astăzî.

De altfel cu prilejul uneî crize europene de acum câțiva anî, când Austro-Ungaria luase iarăși atitudine războinică, un cuvânt dela Berlin, atribuit împăratuluî Wilhelm, era o glumă ușurătoare aruncată decedatuluî arhiduce Frantz Ferdinand în următoriî termenî: „Se face prea mult zgomot cu sabia mea!" Gluma aceasta a circulat în cercurile diplomatice și cu ocazia asasinatuluî dela Serajevo ea a apărut și în coloanele ziarelor franceze și engleze, fără să fi fost desmințită în urmă.

*

Deși corespondența aceasta va ajunge cu întârziere în țară, din cauza dificultăților circulațiunii internaționale, totuși ea își păstrează actualitatea și interesul: *de ce a provocat Germania războiul actual?*

Intrebare firească ce se ivește pe buzele oriîcuî, după cetirea documentelor diplomatice. Nu făcuse Germania progrese imense în ultimiî patruzeci de anî pe toate terenurile, nu avea prestigiu moral și cuvânt destul de ascultat în cercetul european și apoî o amenința cineva în situația eî de mare putere?

Nicî unul din motivele acestea nu existaû în momentul de față, dar eraû alte motive care dădeaû cercurilor imperialiste și dornice de cuceriri ale Germanieî convingerea că un asemenea război ar fi bine venit, căcî s'ar încheia printr'o victorie. Imperialismul german, nesățios cu situația ce-și asigurase în concertul mondial, găsea că este momentul potrivit să provoace un nou război, din care era convins că va eși victorios, încărcat de cuceriri noui, de prăzi și de îndemnizări.

Convingerea că va învinge, imperialismul german și-o bizuia pe mai multe împrejurări și aparențe, caracteristice momentelor din vara anuluî acesta.

Le vom expune în oarecare ordine și cât mai complet posibil, pentru ca cetitorul să-și facă o idee de oportunitatea politică a războaelor și de însemnătatea pătrunderiî diplomatice a uneî asemenea oportunități.

Din această oportunitate reală saû aparență, pentru imperiul german a eșit cel mai grav războî, iar din acest război reies oportunități minunate pentru neamul nostru din care sperăm că conducătoriî Românieî vor ști să tragă toate foloasele.

*

I. Așa dar, Germania s'a bizuit că va învinge grație, în primul rând, *neînțelegerilor interne ale Franței.* Lipsa de pregătire militară și mai ales certurile de ordin politic cari sfâșiaû Franța, aû fost cauza înfrângeriî dureroase de la 1870. Elementele acestea erau apoî completate prin politica personală și ambițioasă a împăratuluî, care-și închipuia că numele-î permitea să încerce fapte demne de Napoleon I. Evident că această politică ambițioasă, pe lângă rezistența înverșunată din lăuntru, din partea elementelor înaintate, întâlnea în afară neîncrederea și ostilitatea tuturor statelor care suferiseră pe vremuri dominația napoleoniană.

In Franța republicană, după 1870, neînțelegerile de ordin politic aû continuat și nouî regim se poate spune că a avut mereî de luptat cu piedicile ce încercaû să-î ridice în cale pretendenții comicî la tron. Dar zi cu zi, nouî regim s'a consolidat, pentru că el însemna pacea, libertatea muncii și a capitaluluî, egalitatea tuturor înaintea legilor și cooperarea celor mai buni la conducere. Sub orîce regim liberal și democratic însă, politica ocupă un loc însemnat în viața cetățeanuluî. Discuțiunile de ordin politic chiar între republicanî convinși aû luat adese orî aspectul unor grave neînțelegeri prin pasiunea pusă de luptători. Violența luptelor purtate de elementele cele mai înaintate a putut întări impresia de neînțelegeri între francezi și pe aceste neînțelegeri aparente aû nădăjduit cei de la Berlin să-și croiască drumul la victorie.

— *Vom fi salvați de comună*, ar fi spus d-l de Szeczen, ambasadorul austro-ungar de la Paris, în ajunul plecăriî. Cuvintele acestea sunt raportate de d-l G. Clemenceau în „L'Homme libre".

Dar imediat ce aû provocat războiul, imperialiștiî germani aû putut constata cu surprindere că vorbăria galică a încetat și la Paris se pare că nu mai există astăzî decât un singur partid politic care conduce, *partidul național francez*, bucurându-se pretutindeni de unanimitățî. Armata a pornit la frontiera germană din primul moment, însoțită de încrederea și aclamările tuturor; nicî un glas nu s'a ridicat să protesteze, nicî o mână n'a fluturat drapelul internaționalroșu, căcî toată suflarea franceză a pornit disciplinată sub cutele drapeluluî național tricolor.

Aceî cari ar urma să facă comuna, după d-l de Szeczen repetând nebunia de la 1870, sunt azî cei mai hotărîțî luptători aî Franței, pentru că toți înțeleg că prin apărarea patrieî lor, săvârșesc actul cel mai mare pentru înfrățirea omenească. Franța este țara în care idealul lor umanitar a prins să se înfăptuiască, iar înfrângerea eî ar însemna spulberarea speranțelor de încolțesc în milioane de suflete.

*

II. *Germania și-a mai închipuit că va surprinde Franța nu îndestul de pregătită din punct de vedere militar.*

Legea de 3 anî, votată anul trecut, s'a părut un moment că va fi înlăturată, cu prilejul alegerilor generale din anul acesta. O bună parte din grupările politice înaintate, în frunte cu socialiștiî, aû făcut campania electorală pe tema abrogăriî legiî de 3 anî. Dar după alegerî în Parlament s'a constatat cu surprindere că democrația, cu toate păcatele eî — oare regimul aristocratic nu are mai multe? — a știut să-și impună marea jertfă a serviciuluî militar permanent de 3 anî. Va să zică, speranța uneî Franțe slăbite din punct de vedere militar, speranță hrănită la Berlin până în alegerile generale din Maî a. c., s'aû spulberat deodată.

Aû venit curând în urmă destăinuirile senzaționale ale senatoruluî Humbert în privința unor lipsurî ce ar exista în armamentul francez, cât și în administrația armateî. La Berlin, unde simțul de auto-critică al latinilor și mai ales al francezilor nu există, destăinuirile aû produs satisfacție și desigur că aû redeșteptat speranța înșelată de alegerî.

Un motiv! un motiv! Aduceți-l repede ca să facem război Franței, și motivul este așa de ușor de găsit când vreî cearta cu orîce preț!

Evident că destăinuirile senatoruluî Humbert și-aû avut influența lor asupra celor de la Berlin, mai ales prin reacțiunea înviorătoare, față cu deziluzia alegerilor.

III. *Rusia n'ar fi fost nicî ea destul de pregătită*, cel puțin așa aû voit războiniciî dela Berlin, să convingă opinia publică. De mai mulțî anî pangermaniștiî agită fantoma panslavistă și aû izbutit să bage spaima chiar în multe suflete și capete luminate din țara noastră. Fantoma panslavistă a luat proporțiuni formidabile pentru opinia publică germană, mai ales de la războiul balcanic. Și atuncî a apărut ca scântee mântuitoare, în buimăceala provocată de panslavism, ideea „războiuluî preventiv". Nu putem ști exact cuî a aparține paternitatea acesteî ideî, căr „războiul preventiv" contra Rusieî a fost predicat cu deosebită stăruință încă de la începutul anuluî acesta de ziare serioase și ades sub semnătura generalilor germani.

In esență, apostoliî războiuluî preventiv, spuneaû că peste câțiva anî Rusia, cu banî francezi, va fi așa de puternică din punct de vedere militar, încât Germania va fi cu siguranță învinsă. Pentru ca nenorocirea aceasta să se evite, este bine, spuneaû apostoliî, să înfrângem astăzî Rusia când nu'î destul de bine pregătită și astfel să ne asigurăm viitorul.

Războiul preventiv a provocat chiar prin lunile Aprilie—Maî, anul acesta, o violentă polemică între presa ruso-germană, la care apoî aû participat și ziarele din celelalte țărî grupate în Triplă-Alianță și Triplă înțelegere. Ne amintim că această polemică, nu s'a încheiat decât după ce generalul Sukomlinov, ministrul de războî al Rusieî, a făcut prin „Gazeta bursei din Petersburg", dacă nu ne înșelăm o declarație energică. In rezumat, declarația spunea: *Rusia este gata și dacă Germania pofțește să ne declare imediat războiu".*

Și mai era un element nu așa de important, dar care desigur a fost ținut în seamă de cancelariile austro-germane: o grevă formidabilă a muncitorimeî din